

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อคุณลักษณะผู้บริหารเทศบาล
เมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ลำดับหัวข้อดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1 เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคามต่อ
คุณลักษณะผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคาม

1.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม ที่มีเพศ
ระดับการศึกษา และสถานภาพในหน่วยงานแตกต่างกันต่อคุณลักษณะผู้บริหารเทศบาลเมือง
มหาสารคาม

1.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของพนักงานเทศบาลต่อคุณลักษณะผู้บริหารเทศบาล
เมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

2. สมมติฐานการวิจัย

2.1 ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคามต่อคุณลักษณะผู้บริหาร
เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับมาก

2.2 พนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม ที่มีเพศ ระดับการศึกษา และสถานภาพ
ในหน่วยงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคาม
แตกต่างกัน

3. ขอบเขตการวิจัย

3.1 ด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อ
คุณลักษณะผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตามแนวคิดของแมกนูลสัน ประกอบด้วย

3.1.1 ด้านบุคลิกภาพ

3.1.2 ด้านความเป็นผู้นำ

3.1.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์

- 3.1.4 ด้านคุณธรรมจริยธรรม
- 3.1.5 ด้านวิชาการ
- 3.1.6 ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน
- 3.2 ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ เทศบาลเมืองมหาสารคาม
- 3.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาที่ทำการวิจัยระหว่างเดือน กันยายน 2551 ถึงธันวาคม 2551
- 3.4 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.4.1 ประชากร ได้แก่ พนักงานเทศบาลของเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 540 คน
 - 3.4.2 กลุ่มตัวอย่าง
 - ขนาดกลุ่มตัวอย่างกำหนดจากจำนวนประชากร 540 คน โดยใช้สูตรการคำนวณทางสถิติตามวิธีการของยามานะ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 230 คน
- 3.5 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.5.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็น
 - 5.1.1 เพศ
 - 5.1.2 ระดับการศึกษา
 - 5.1.3 สถานภาพในหน่วยงาน
 - 3.5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคามที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 6 ด้าน ได้แก่
 - 5.2.1 ด้านบุคลิกภาพ
 - 5.2.2 ด้านความเป็นผู้นำ
 - 5.2.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์
 - 5.2.4 ด้านคุณธรรมจริยธรรม
 - 5.2.5 ด้านวิชาการ
 - 5.2.6 ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และสถานภาพในหน่วยงาน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อคุณลักษณะผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคาม 6 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านวิชาการ ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 36 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะของพนักงานเทศบาลต่อคุณลักษณะผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

5.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกเทศมนตรีเมืองมหาสารคาม เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

5.2 เก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งสามารถเก็บรวบรวมได้ครบทุกฉบับ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลและวิเคราะห์ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

6.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด ปรากฏว่าครบสมบูรณ์ทุกฉบับ

6.2 นำแบบสอบถามลงรหัสตามแบบการลงรหัส

6.3 นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อ โดยกำหนดไว้ 5 ระดับตามวิธีการของลิเคิร์ต

6.4 นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยกำหนดค่าเฉลี่ย และการแปลความหมายค่าเฉลี่ย

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

7.2 การวัดระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อคุณลักษณะผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

7.3 การทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็น

7.3.1 การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศ แตกต่างกันใช้ t -test

7.3.2 การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษา และสถานภาพในหน่วยงานแตกต่างกันใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA)

๕.๔ การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และการพรรณนาความ

8. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อคุณลักษณะของผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า

8.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

8.1.1 จำแนกตามเพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 141 คน รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 89 คน

8.1.2 จำแนกตามระดับการศึกษา ส่วนใหญ่ระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 163 คน รองลงมา คือ ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 51 คน และระดับการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 16 คน ตามลำดับ

8.1.3 จำแนกตามสถานภาพในหน่วยงาน ส่วนใหญ่เป็นพนักงานเทศบาลสามัญ จำนวน 111 คน รองลงมา คือ พนักงานจ้าง จำนวน 61 คน พนักงานครูเทศบาล จำนวน 48 คน และลูกจ้างประจำ จำนวน 10 คน ตามลำดับ

8.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อคุณลักษณะผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า

อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านวิชาการ ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือด้านความเป็นผู้นำ

8.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อคุณลักษณะผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามที่มี เพศ ระดับการศึกษา และสถานภาพในหน่วยงานแตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกันทั้งเพศ ระดับการศึกษา และสถานภาพในหน่วยงาน

8.4 ข้อเสนอแนะของพนักงานเทศบาลต่อคุณลักษณะผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

8.4.1 ผู้บริหารควรให้คำแนะนำผู้ใต้บังคับบัญชาเกี่ยวกับการพัฒนางานโดยใช้หลักทฤษฎีร่วมกับประสบการณ์

8.4.2 ผู้บริหารควรรับฟังความคิดเห็นผู้ใต้บังคับบัญชามากขึ้น

8.4.3 ผู้บริหารควรนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง

8.4.4 ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีกิจกรรมสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับพนักงานอย่างสม่ำเสมอ

8.4.5 ผู้บริหารควรมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงานมากขึ้น

9. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อคุณลักษณะของผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

สมมุติฐานที่ 1 ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อคุณลักษณะผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคาม อยู่ในระดับมาก

จากผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อคุณลักษณะผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จากผลการวิจัยดังกล่าว เป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า

1) ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารงาน มีคุณธรรมจริยธรรม รวมถึงมีบุคลิกภาพที่ดี

- 2) ผู้บริหารแต่งกายดี แต่งกายสุภาพเรียบร้อย นำเคารพนับถือ รวมถึงมีสุขภาพจิตดี ไม่ใช่อารมณ์วู่วาม สามารถควบคุมอารมณ์ได้
- 3) ผู้บริหารกล้าพูด กล้าทำ กล้าตัดสินใจในทางเลือกใหม่ ๆ รวมถึงมีการเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีโอกาสพัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเองอยู่เสมอ
- 4) ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชาดี อื่นเข้มแจ่มใส สามารถร่วมงานกับผู้ใต้บังคับบัญชาได้เป็นอย่างดี อาจเป็นไปได้ว่าส่วนหนึ่งมาจากการเลือกตั้ง
- 5) ผู้บริหารปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ ให้ความเป็นธรรมกับผู้ใต้บังคับบัญชา โดยที่ผ่านมามีการร้องเรียนหรือฟ้องร้องระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา
- 6) ผู้บริหารมีการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการบริหารรวมถึงการมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ประยุกต์ใช้กับงานบริหารได้
- 7) ผู้บริหารใฝ่เรียน ใฝ่รู้ จึงมีความเข้าใจแผนงานและนโยบายของเทศบาลอย่างดี ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของบุบผา เสนาวิน (2535 : บทคัดย่อ) ได้วิจัย คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนตามทัศนะของหัวหน้าหมวดวิชาและครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมศึกษา ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดนครสวรรค์ พบว่าคุณลักษณะที่เป็นจริงและของผู้บริหาร ทั้ง 4 คุณลักษณะ ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ และด้านความสามารถในการบริหารงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของประพันธ์ ไพลดำ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของครูและกรรมการการศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่ ด้านบุคลิกภาพ และด้านความสามารถในการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิสิทธิ์ คำพูล (2542 : 67-71) ได้วิจัย คุณลักษณะของผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหาร และครู อาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา รายด้านทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะ ด้านความรู้ ด้านความสามารถในการบริหาร ด้านความเป็นผู้นำ และด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศิณี คงเมือง (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคาม พบว่า การดำเนินงานตามความคิดเห็นของพนักงานเทศบาล โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

สมมุติฐานที่ 2 พนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม ที่มีเพศ ระดับการศึกษาและ สถานภาพในหน่วยงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้บริหารเทศบาลเมือง มหาสารคาม แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบทางสถิติ พบว่า ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อ คุณลักษณะของผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคามไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยดังกล่าวจึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็น เพราะ

1) พนักงานเทศบาลที่มีเพศ ระดับการศึกษา และสถานภาพในหน่วยงาน แตกต่างกัน อยู่ภายใต้การบริหารของคณะผู้บริหารกลุ่มเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่ม ผู้บริหารที่เป็นนักการเมือง

2) พนักงานเทศบาลปฏิบัติหน้าที่ภายใต้กรอบกฎหมายเดียวกัน คือ พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546

3) เทศบาลมีแผนกลยุทธ์ที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงาน โดยทั้งผู้บริหารและ พนักงานเทศบาลได้ศึกษาแผนนี้ รวมถึงมีการทำความเข้าใจในลักษณะเดียวกัน

4) ผู้บริหารและพนักงานเทศบาลได้ปฏิบัติงานร่วมกันเป็นทีม อยู่ภายใต้ นโยบายของนายกเทศมนตรีคนเดียวกัน

5) ผู้บริหารได้รับการอบรมอย่างสม่ำเสมอ จากกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจรวมถึงการประสานงานอย่างเป็นระบบเดียวกัน

6) เนื่องจากผู้บริหารเข้ารับตำแหน่งประมาณ 1 ปี จึงพยายามสร้างบุคลิกภาพ ให้เป็นที่เชื่อมั่นแก่พนักงานเทศบาล

ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิวัฒน์ นาคุณทรง (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา การศึกษากระบวนการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ระหว่างเพศชายกับเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อกระบวนการบริหารงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบล โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกศณี คงเมือง (2551 : บทคัดย่อ) พบว่า พนักงานเทศบาลที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธิดารัตน์ ฆารสินธุ์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา

ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อปัญหาการบริหารงานของเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ความคิดเห็นของพนักงานที่เพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานของเทศบาลโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบทางสถิติ พบว่า ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อคุณลักษณะของผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยดังกล่าวจึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ และผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลดังนี้ ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับงานวิจัยของเครือธรงค์ พงษ์รัตน์ (2541 : บทคัดย่อ) พบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีระดับไม่เกิน 0.05 และสอดคล้องกับ นพนิตย์ ชินบุญใส (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ระหว่างครูอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบทางสถิติ พบว่า ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อคุณลักษณะของผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีสถานภาพในหน่วยงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยดังกล่าวจึงไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้ และผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลดังนี้ ผลการวิจัยที่พบสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลิต เพ็ชรรัตน์ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียนและเจ้าหน้าที่สำนักงานการศึกษาจังหวัดระยอง พบว่า เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน และเจ้าหน้าที่ในสำนักงานการศึกษาจังหวัดระยอง พบว่า ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

10. ข้อเสนอแนะ

10.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

เนื่องจากผลการวิจัยอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยจึงให้ข้อเสนอแนะตามผลการวิจัย บางประเด็นที่น่าจะได้รับการพิจารณาจากผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคาม ดังนี้

10.1.1 ผู้บริหารควรเพิ่มความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง และการกระทำของผู้ใต้บังคับบัญชาทุกเรื่อง ทุกครั้ง

10.1.2 ผู้บริหารควรยกย่อง ชมเชยการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา กรณีผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาศรัทธาต่อ บุคลิกลักษณะของผู้บริหาร

10.1.3 ผู้บริหารควรแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างฉับพลันทันเวลาและเหมาะสม เพื่อแสดงออกถึงภาวะผู้นำ

10.1.4 ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้แสดงความคิดเห็นมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มพนักงานเทศบาลที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี

10.1.5 ผู้บริหารควรเป็นผู้นำในการใช้หลักวิชาการในการปฏิบัติงาน

10.1.6 ผู้บริหารควรนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในการบริหารงานอย่างต่อเนื่องและกำหนดเป็นนโยบายในการบริหาร

10.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อคุณลักษณะ ผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับสูงทุกด้าน แต่ด้านภาวะผู้นำ มีบางประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะในการวิจัย ครั้งต่อไปว่า ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคาม เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาภาวะผู้นำให้สูงขึ้น